

Posudek bakalářské práce

NOVOTNÝ, Jan. *Digitální archiv dokumentace historických fondů : koncepce zpřístupnění sekundárních obrazových informací [Digital archive of historical book holding documentation : conception of secondary image information disclosure]*. Praha, 2010. 91 s., II s. příl. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví.

Vedoucí diplomové práce Mgr. Jan Hutař.

Předkládaná diplomová práce je v několika ohledech netradiční. Text a znalosti vycházejí z dlouholetých zkušeností autora s ochranou historických fondů a z potřeby posunout sekundární obrazovou dokumentaci¹ na další úroveň tak, aby reflektovala nové možnosti a metody a byla tak lépe využitelná (digitální fotografie > digitální knihovna apod.). Právě proto není diplomová práce jen teoretickým cvičením, ale může a myslím, že bude východiskem pro reálný systém fungující v NK ČR. Výše zmíněné je jasné i z návaznosti na velmi kvalitní bakalářskou práci autora (*Obrazová dokumentace historických fondů a její možné využití*, 2007).

Práce je rozdělena do dvou logických částí, v první je velmi dobře popsán smysl, metodika restaurátorských prací a vznik následné analogové dokumentace, což dává možnost pochopit lépe návaznosti a vlastní potřebu vytvoření repozitáře pro druhotnou dokumentaci v digitální podobě. Popis stávající koncepce zpřístupnění „analogové“ dokumentace a dekompozice typů dokumentů je velmi podrobný a vyčerpávající, je jasné, že autor popisuje věci, kterých se účastní a svým způsobem i formuje v rámci svého zaměstnání. Popis typů dává pěknou představu o vývoji konzervačních aktivit a reformátování v NK, což není pravděpodobně v žádném jiném dokumentu dostupné na jednom místě. Tato část (kap. 2) je nutná pro pochopení návazností v následujících kapitolách, kde je popisována problematika digitální druhotné dokumentace. Velmi zajímavá je také pasáž o digitalizaci negativů.

Druhá část se zaměřuje na tematiku metadatového popisu sekundárních obrazových informací, které v současnosti nemají žádný ustálený set popisných polí. Právě tato problematika je nosnou částí práce, autor analyzuje jednotlivá metadatová schémata pro popisná, technická i administrativní metadata, která by k popisu mohla být vhodná a jejich jednotlivá pole/elementy a části (kap. 4). Část, která se věnuje ontologiím je opravdu velmi podrobná a dobře promyšlená (relační vazby mezi termíny apod. v kap. 3). V kapitole 4 autor popisuje jak různé metadatové formáty, které se používají na popis (nejen) histor. dokumentů, tak popisuje i projekty, které tyto formáty využívají. Je jen škoda, že není jasná hranice mezi formátem a projektem. Samotný návrh metadatového popisu v kap. 4.7 je důkladný a argumentace odpovídající.

¹ foto dokumentace, restaurátorské zprávy a další materiál vznikající při restaurátorských zásazích

Vzhledem k různorodosti a rozsáhlosti tématu bylo po dohodě přistoupeno k drobným změnám oproti původní osnově práce. Současný stav digitalizace historických fondů byl popsán jen rámcově a uveden v závěru práce, podobně část o uživatelském rozhraní. Hlavní důraz byl kladen na metadatový popis sekundární obrazové dokumentace, proto jsou určité kapitoly rozsáhlejší, než bylo plánováno.

Celá práce velmi pěkně dokumentuje problematiku přechodu z analogového do digitálního způsobu práce, který platí nejen pro popisované činnosti, ale lze ho vidět i v jiných oblastech jak knihoven, tak i mimo ně.

Autor naplnil podmínky zadání diplomové práce a navrhuji tedy hodnocení **v ý b o r n ě**.

10. září 2010 Mgr. Jan Hutař